

ELINVOIMA- -OHJELMA

2019 – 2021

SISÄLLYS

- 3** Vantaasta yrittäjyyden metropoli
- 5** Elinvoimainen Vantaa
- 6** Mistä puhumme kun puhumme elinvoimasta
- 9** Vantaan elinvoiman ja vetovoiman kehittämisen kärkiteemat
- 10** Notkea yritysympäristö
- 13** Rohkeasti kansainvälinen lentokenttäkaupunki
- 18** Ennakoivaa osaamista
- 22** Tapahtumien ja tarinoiden Vantaa
- 27** Toimeenpano, seuranta ja raportointi

VANTAASTA YRITTÄJYYDEN METROPOLI

Vantaa kasvaa tällä hetkellä ennennäkemättömällä vauhdilla. Kaupungin asukasluvun ja työpaikamäärän kehitys on maamme suurista kaupungeista nopeinta ja vuosina 2007–2017 Vantaan väestömäärä lisääntyi lähes 34 000 asukkaalla. Samaan aikaan Vantaalle syntyi noin 16 000 uutta työpaikkaa. Erityisenä kasvun moottorina on toiminut jo pitkään Helsinki-Vantaan lentoaseman ympärille kasvanut Aviapolis, josta on vuosien saatossa tullut maamme nopeimmin kasvava yritysalue.

Vantaa on kansainvälinen ja monikulttuurinen kaupunki, jossa puhutaan yli 120 kieltä. Kaupungin asukkaista noin 18 prosenttia on vieraskielisiä, joiden osuus vantaalaisista lähestyy 30 prosenttia vuoteen 2030 mennessä. Tässä kasvavassa joukossa on paljon ihmisiä, joiden osaaminen on arvokasta Vantaalle ja sen tulevalle kasvulle. Vuonna 2018 Vantaalle perustetuista noin 1 500 yrityksestä 37 prosenttia oli maahanmuuttajataustaisten käynnistämiä ja kansainvälisiä yrityksiä kaupungista löytyy lähes 700. Kansainvälisyys näkyy ja tuntuu vahvasti kasvavan kaupunkimme arjessa.

Vantaa kannustaa yrittäjyyteen järjestämällä nuorille yrittäjyyteen valmistavaa koulutusta. Yrityksien kasvumahdollisuuksia parannetaan klusteripohjaisilla yhteistyöverkostoilla, jotka pyrkivät parantamaan oppilaitosten ja yritysten yhteistoimintaa. Kaupunki haluaa toimia alustana erilaisille uusille ja ennakkoluvottomille palvelukokeiluille.

Vantaan tulevaisuuden elinvoima rakennetaan yhdessä. Tällä elinvoima- ja vetovoimaohjelmalla päivitämme tavoitteitamme kaupungin kasvun turvaamiseksi. Ohjelma on laadittu yhteistyössä yritysjärjestöjen, kehityskumppaneiden ja oppilaitosten kanssa. Tavoitteenamme on luoda yrityksille ja yrittäjille selkeät yhden luukun palvelut sekä nopeuttaa asioiden käsittelyä ja parantaa palvelun laatua.

Pääkaupunkiseudun merkitys maamme taloudelle, niin työpaikkojen luojana kuin koulutuksen toteuttajana, on suuri. Pääkaupunkiseudun työvoimatarve vuonna 2030 on 340 000 henkilötyövuotta, mikä tarkoittaa 18 000 työpaikan lisäystä vuosittain. Työelämän osaamistarpeet muuttuvat nopeasti. Tarvitsemme ratkaisuja, joilla voimme vastata työvoimakysynnän ja -tarjonnan väliseen kohtaanto-ongelmaan koulutuksen keinoin.

Vantaa on vetovoimainen ja vahvalla kasvu-uralla oleva kaupunki. Teemme parhaamme, että kaupungin elinvoimaisuus lisääntyy myös jatkossa. Olemme muotoilleet Vantaan elinvoimaohjelman vahvistamaan ja ohjaamaan tätä työtä. Kaupunkimme taloudellisen kasvun tulee olla sosiaalisesti ja ekologisesti kestävä, minkä vuoksi resurssiviisaus ja kansainvälisyys kulkevat läpileikkaavina teemoina läpi ohjelman.

Vantaan uusi elinvoima- ja vetovoimaohjelma toteuttaa Vantaan kaupungin valtuustokauden 2018–2021 strategiaa, maa- ja asuntopolitiikkaa sekä yleiskaavatyössä tehtyjä linjauksia. Sen toimenpiteet on suunnattu ensisijaisesti palvelemaan elinkeinoelämän ja yritysten edustajia sekä ohjaamaan kaupunkiorganisaation omaa työtä kaupungin elinvoiman kehittämisessä. Haluamme ohjelmalla vahvistaa kaupunkimme hyväksi koettua yritysilmapiiriä entisestään. Valmistelutyötä on toteutettu kiinteässä yhteistyössä yritysten, oppilaitosten, kauppakamarin, Vantaan Yrittäjien, YritysVantaan ja Helsinki Business Hubin sekä asukkaiden, oppilaitosten, kaupungin kumppanuusyhtiöiden ja muiden sidosryhmien edustajien kanssa, Osallistuva Vantaa -mallin mukaisesti. Sen tausta-aineistona on käytetty MDI Oy:n toteuttamaa Vantaan kilpailukykyanalyysiä.

Elinvoimaohjelman erityisinä kohderyhminä haluamme mainita yritykset, potentiaaliset yrittäjät, nuoret, työttömät ja maahanmuuttajat. Ohjelman tavoitteena on turvata, että Vantaan työllisyystilanteen kehitys on koko pääkaupunkiseudun vahvinta. Haluamme huolehtia siitä, että työikäisen väestön osaaminen vastaa työelämän muuttuvia tarpeita, ja että Vantaa tunnetaan entistä houkuttelevampana ja juuristaan ylpeänä tapahtuma-kaupunkina. Työtä näiden tavoitteiden toteuttamiseksi ei tehdä pelkästään kaupunkiorganisaation voimin, vaan vankassa yhteistyössä kumppaneidemme kanssa.

Vantaan elinvoima- ja vetovoimaohjelmaa toteutetaan vuoden 2021 loppuun asti ja sen toteutumisesta raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle. Haluan esittää kaikille ohjelman valmisteluun osallistuneille tahoille parhaimmat kiitokseni panoksestanne sekä kiittää Vantaan päätöksentekijöitä ennakoluulottomuudesta ohjelman linjausten vahvistamisessa.

Tehdään yhdessä Vantaasta yrittäjyyden metropoli!

Ritva Viljanen
kaupunginjohtaja

ELINVOIMAINEN VANTAA

Vantaan kehityksen perustana ja sen kiistattomina vahvuuksina ovat kaupungin sijainti, sen ulkoinen ja sisäinen saavutettavuus sekä niitä tukevat nopeat ja sujuvat liikenneyhteydet. Suomen johtaviin kaupunkitutkijoihin lukeutuvan Timo Aron mukaan kaupungin elinvoima voidaan jakaa pääpiirteittäin vetovoima- ja pitovoimatekijöihin. Vetovoima määrittää kaupungin houkuttelevuuden yritysten ja asukkaiden sijoittumis- tai sijoittamiskohteena. Pitovoimaa edustavat kaupungin viihtyvyys ja toiminnan sujuvuus, jotka pitävät yritykset, työntekijät ja asukkaat kaupungissa.

MISTÄ PUHUMME KUN PUHUMME ELINVOIMASTA

- 1. Väestömäärästä ja väestölisäyksestä**
- 2. Muuttovetovoimasta**
- 3. Rakentamisesta ja asuntotuotannosta**
- 4. Työpaikkojen määrästä ja työpaikkalisäyksestä**
- 5. Yritysverustannasta**
- 6. Yrityskannan määrästä ja lisäyksestä**
- 7. Alueen arvonlisäyksestä ja viennin määrästä**
- 8. Investointien ja pääomien kohdentumisesta alueelle**
- 9. Matkailu-, tapahtuma- ja vierailijakävijöiden määrästä ja lisäyksestä**
- 10. Osaamistason noususta, opiskelijoiden määrästä ja lisäyksestä**
- 11. Muista mitattavista kasvuun liittyvistä tunnusluvuista**
- 12. Muista ei mitattavissa olevista tekijöistä, kuten ilmapiiristä ja tulevaisuususkosta**

Lähde: MDI oy/Timo Aro 2018

Vantaalla on vetovoimaa

Vantaan vahvuudet keskeisillä vetovoiman mittareilla nojaavat alueen yleiseen kehitykseen, kaupungin erinomaiseen sijaintiin ja sen hyvään saavutettavuuteen. Vantaan työpaikkojen määrä on kasvanut viimeisten kymmenen vuoden aikana 7,4 prosenttia ja väestön ennustetaan lisääntyvän seuraavien viiden vuoden aikana 1,8 prosentin vuosivauhdilla. Seuraavan kymmenen vuoden aikana Vantaalle ennustetaan tulevan 40 000 uutta asukasta. Kasvu on kaupungin nykyisen ja tulevan menestyksen perusta, ja sen ytimessä on kyky luoda uusia työpaikkoja sekä pitää yllä vahvaa työllisyyskehitystä. Yritysmäntinen ilmapiiiri, alueen avainyritykset ja niiden ympäriille muodostuneet keskittymät ja yritysclusterit luovat vahvan perustan uudelle kasvulle. Monipuolinen koulutustarjonta vahvistaa alueen osaamispohjaa ja vastaa alueen yritysten työvoimatarpeisiin. Jatkossa erilaisten osaamis-, innovaatio- ja kehitysympäristöjen ja -keskittymien merkitys korostuu yhä vahvemmin alati muuttuvaan toimintaympäristöön sopeutumisessa. Edellisten lisäksi vetovoimassa on kyse myös muista kasvuun liittyvistä mitattavista ja ei-mitattavissa olevista tekijöistä, kuten kaupungin kehitysmäntisyysdestä, yleisestä ilmapiiiristä ja asukkaiden ja yritysten tulevaisuususkosta.

Vantaan Aviapolis sijaitsee maamme keskeisten liikennevirtojen solmukohdassa. Se on maamme voimakkaimmin kasvava työpaikkakeskittymä ja jo nyt pääkaupunkiseudun toiseksi suurin työpaikkakeskittymä. Vahvasti lisääntyvä lentoliikennetoiminta, Vuosaaren satama sekä valtion ja kaupungin yhteiset toimet raide- ja maantieliikenteen edistämiseksi ovat lisänneet Vantaan houkuttelevuutta niin yritysten kuin asukkaiden sijoittumis- ja sijoituskohteena. Kansallisessa kontekstissa kaupunkimme kasvun osatekijät ja sijaintimme ovat vertailujen kärkitasoa.

Vantaan koulutus- ja osaamistasossa riittää vielä paljon kehitettävää, kun niitä verrataan maamme muihin suuriin kaupunkeihin. Vantaan tulee kiinnittää erityistä huomiota toimenpiteisiin, jotka tähtäävät kaupungin koulutustason nostamiseen ja osaamisen infrastruktuurin kehittämiseen. Kaupungin roolia liikunta-, kulttuuri- ja tapahtumakaupunkina tulee edelleen kehittää.

Pitovoimaa tulee lisätä

Vantaan nopeassa kasvussa, kehyskuntaluonteessa ja monikeskuksisessa kaupunkirakenteessa piilee omia haasteitaan. Vaikka lentokenttä ja erinomaiset liikenneyhteydet maailmalle ja muualle Suomeen ovat kaupunkimme vahvuuksia, niin ilman suunnitelmallista, erottuvaa ja pitkäjänteistä otetta Vantaa saattaa jäädä

Tiesitkö, että...

- Vantaalla oli 110 784 työpaikkaa vuonna 2016.
- Vantaalaisissa työpaikoissa lähes 60 % työntekijöistä tulee muualta kuin Vantaalta.
- Vantaalaisista työllisistä työntekijöistä vajaalla puolella oli työpaikka Vantaalla.
- Toimialoista eniten työpaikkoja Vantaalla on tukku- ja vähittäiskaupassa (22 553), kuljetuksessa ja varastoinnissa (16 804) ja teollisuudessa (12 422).
- Suurimmat työpaikka-alueet: Aviapolis (36 757) Tikkurila (23 123) Myyrmäki (22 813).
- Vantaan asukasluku kasvoi 2,3% ja on vuoden 2018 lopussa yhteensä 228 166 asukasta

naapureidensa varjoon kaupunkien vetovoimassa. Siksi meidän tulee panostaa nykyistä enemmän markkinointi- ja mainetöihin, omien asukkaidemme ja toimijoidemme kulttuuri-, liikunta- ja elämyspalveluihin sekä hyödyntää tehokkaammin monikulttuurisuudesta ja kansainvälisyydestä kumpuavat resurssit.

Vantaan vetovoima saa paljon huomiota, mutta vähintään yhtä merkittävä asia on kaupungin ja sen asuinalueiden pitovoima. Eli se, mikä tekee alueesta kiinnostavan ja hauskan ja millaisista tekijöistä rakentuu alueen asukkaiden helppo, sujuva ja onnellinen arki. Pitovoimaisuuteen vaikuttavat asukkaiden omakohtaiset tiedot, havainnot ja kokemukset omasta lähiympäristöstään. Paikan laadussa korostuu puolestaan tyytyväisyys palveluihin, omaan asuin- ja elinympäristöön sekä tunne osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksista.

Kulttuuri, luovat alat ja niihin liittyvät moninaiset palvelut työllistävät ja luovat yrittäjyyttä. Samoin yrittäjyyttä ja elinvoimaa Vantaalle luovat myös kehittyvä tapahtumatuotanto sekä uudet ravintola- ja makuelämyksiin perustuvat hankkeet. Tästä syystä haluamme nostaa entistä voimakkaammin esiin kulttuurin ja tapahtumapalveluiden merkitystä Vantaan elinvoimalle.

Edellä kerrotun pohjalta olemme tunnistaneet elinvoima- ja veto-voimaohjelman kärkiteemoiksi seuraavassa esiteltävät kehittämiskohteet sekä määritelleet niille kullekin omat toimenpiteet, aikataulut sekä vastuutahot. Mainitut neljä kärkiteemaa ovat: 1) notkea toimintaympäristö, 2) rohkeasti kansainvälinen lentokenttäkaupunki, 3) ennakoivaa osaamista ja 4) tapahtumien ja tarinoiden Vantaa. Seuraavilla sivuilla esitellään niiden sisältö ja toimenpiteet tarkemmin.

”

**Vantaa on
Suomen nopeimmin
kasvava kaupunki.”**

VANTAAN ELINVOIMAN JA VETOVOIMAN KEHITTÄMISEN KÄRKITEEMAT

NOTKEA YRITYSYMPÄRISTÖ

Yrityksille suunnattujen palveluiden tulee toimia kitkatta, asiakaslähtöisesti ja yhden luukun periaatteella. Ratkaisevan tärkeää on palveluiden toimivuus ja laatu. Palveluiden tulee olla selkeitä ja saatavissa tarvittavilla kielillä ja määräajassa. Yhteystietojen on oltava ajantasaisia ja palveluiden mahdollisimman pitkälle myös personoituja. Hyvän asiakaspalvelun edellytyksinä ovat työtä ohjaavat ja selkeästi määritellyt kaupunkitasoiset tavoitteet, hiotut palveluprosessit, jatkuva itsearviointi sekä henkilökunnan riittävä koulutus. Kaupungin palvelulupauksen mukaisesti asiakkaiden kysymyksiin tartutaan ja vastataan määräajan sisällä.

Kaupunginosista ja niiden palveluista sekä eri yritysalueista tarvitaan ajantasaista materiaalia alueiden profiloinnin, markkinoinnin sekä sijoittumispalveluiden helpottamiseksi. Tämä on välttämätöntä erityisesti kansainvälisten yritysten houkuttelussa. Siksi on tärkeää osata kertoa yritysten ja henkilöstön arjen sujuvuutta helpottavasta asumis-, koulutus- ja palvelutarjonnasta sekä kullakin keskeisellä alueella että Vantaalla yleisemmin.

Haluamme Vantaalla panostaa uusien, innovatiivisten palveluiden kehittämiseen. Näin pystymme paremmin vastaamaan yritysten ja asukkaiden tarpeisiin kustannustehokkaalla ja joustavalla tavalla. Innovatiivisuudella tavoitellaan Vantaalle hyödyllisiä rakenteellisia muutoksia sekä rohkaistaan etsimään uusia tapoja toimia. Palveluinnovaatioiden kehittämisessä kansain-

Vantaalla on yli

650

kansainvälistä
yritystä.

välisillä kontakteilla, verkostoilla sekä vertailukehittämisellä on merkittävä rooli. Tässä tulee hyödyntää kansainvälistä hankera-
hoitusta ja kokemustenvaihtoa aiempaa tehokkaammin.

Vantaa haluaa olla hiilivapaa, resurssiviisas ja jätteen kaupunki vuoteen 2030 mennessä. Lisäämme vuorovaikutusta asukkaiden ja yritysten kanssa edistääksemme ympäristötavoitteiden toteutumista. Tämän työn kärkenä kaupunki toteuttaa erilaisia rohkeita kokeiluja.

Osa elinvoimaisen kaupungin viihtyvyyttä ovat myös toimivat pysäköintiratkaisut. Pysäköinti-investointeja tulee järkeistää, niihin liittyviä kaupallisia palveluita kehittää sekä samalla mahdollistaa rakennettujen pysäköintipaikkojen varaaminen nykyistä tehokkaampaan käyttöön. Tästä syystä Vantaa selvittää mahdollisuutta siirtyä nykyisestä pysäköintivalvoiteajattelusta entistä laajempaan keskitettyyn pysäköintipalvelumalliin. Tavoitteena on, että pysäköintilaitoksista muodostuu jatkossa logistisesti hyvillä paikoilla sijaitsevia liikennekeskuksia, jotka mahdollistavat muun muassa kaupallisten palvelujen sijoittumisen samaan kokonaisuuteen pysäköinnin kanssa.

Rohkeat grittäjät ovat usein keskeinen innovaatioiden lähde. Uusien ideoiden kokeilu ja ratkaisujen etsiminen on riskialtista. Kaupunki voi luoda puitteita onnistumiselle ja riskien vähentämiselle. Erilaiset yhteistyöverkostot ja -tilat uusien grittäjien, oppilaitosten ja jo toimivien yritysten kesken voivat olla toimiva ratkaisu uuden kasvun ja hallitun riskinoton mahdollistamiseksi. Lisäksi Vantaan tulee huolehtia toimivasta ja riittävästi resursoidusta alkavien yritysten perustamisneuvonnasta.

Yhteistoimintaa saman toimialan eri yritysten sekä tutkimus- ja koulutusorganisaatioiden kesken on pidetty tärkeänä uuden kasvun lähteenä. Tällaisen klusterityön tavoitteena on sujuvoittaa osaamisen ja yritysten tarpeiden kohtaamista sekä luoda puitteita osapuolia hyödyntävälle kehitykselle. Vantaalla vahvoina ja kiinnostavina toimialaklustereina on tunnistettu muun muassa logistiikka ja ilmailu, korkean osaamisen tuotanto, ruoka ja juoma sekä kiinteistöhallinta. Näiden toimialakohtaisten klustereiden lisäksi kaupungissa toimii erilaisia alueellisia yritysryhmiä, joista keskeisimpiä ovat Aviapolis, Vantaankoski-Vehkala, Petikko-Varisto sekä oraalla oleva Kiilan alueen kiertotalouskeskittymä. Klustereilla ja yritysryhmillä kaupunki pyrkii myös vastaamaan ilmastonmuutoksen ja hiilineutraalisuustavoitteiden haasteisiin toteuttamalla yhdessä yritysten ja oppilaitosten kanssa resurssivisauden tiekarttaan kirjattuja toimenpiteitä sekä niitä edistäviä tekoja.

Vantaalla on yli

110 000

työpaikkaa
(12/2016).

Toimenpiteet

1. KAUPUNGIN YRITYSPALVELUT TUTUIKSI JA RIPEIKSI		
Toimenpide Yrityspalveluissa otetaan käyttöön yhden luukun periaate.	Vastuutahot ja kumppanit ELINKEINOPALVELUT, kaupungin-kanslia, maankäyttö, tietohallinto, työllisyyspalvelut, kuntalaispalvelut ja Vantaa-info.	Aikataulu Malli käytössä 2019
2. LISÄTÄÄN VANTAAN KIINNOSTAVUUTTA SIJOITTUMISKOHTENA		
Toimenpide Tuotetaan ajankohtaista markkinointimateriaalia yritysalueista suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.	Vastuutahot ja kumppanit VIESTINTÄ, maankäyttö, elinkeinopalvelut.	Aikataulu 2019–2021
3. KEHITÄMME VANTAALLE KIERTOTALOUSKLUSTERIN		
Toimenpide Käynnistetään Vantaan kiertotalousklusteri.	Vastuutahot ja kumppanit MAANKÄYTTÖ, hankintakeskus ja elinkeinopalvelut.	Aikataulu Aloitus 2019
4. RAKENNETAAN VANTAALLE SUJUVAN PYSÄKÖINNIN MALLI		
Toimenpide Kaupunki järjestää keskitettyjä pysäköintiratkaisuja ja selvittää pysäköinti palveluna -mallisen toiminnan toteuttamista.	Vastuutahot ja kumppanit MAANKÄYTTÖ ja konsernihallinto.	Aikataulu Esitys valmis 12/2019.
5. LISÄTÄÄN UUSIEN YRITYSTEN PERUSTAMISTA		
Toimenpide Vauhditetaan yrityshautomojen ja -kiihdyttämöjen syntyä Vantaalle sekä turvataan yritysneuvonnan riittävät resurssit.	Vastuutahot ja kumppanit ELINKEINOPALVELUT, YritysVantaa, TE-toimisto, Vantaan Yrittäjät, Kauppakamari ja oppilaitokset.	Aikataulu 2019–2021
6. TOTEUTETAAN VANTAALAINEN YRITYSKEHITTÄMISEN KLUSTERIMALLI		
Toimenpide Rakennetaan 3-4 kpl vantaalaisista yrityksistä, oppilaitoksista ja kaupungin edustajista koostuvaa kärkiklusteria	Vastuutahot ja kumppanit ELINKEINOPALVELUT, työllisyyspalvelut, sivistystoimi ja maankäyttö.	Aikataulu 2019–2021

ROHKEASTI KANSAINVÄLINEN LENTOKENTTÄKAUPUNKI

H yvä saavutettavuus ja sujuvat liikenneyhteydet houkuttelevat alueelle investointeja ja uusia yrityksiä. Nämä ovat pitkään olleet Vantaan vahvuuksia ja niitä tulee edelleen määrätietoisesti kehittää. Lisäksi kaupungin elinvoimaa voidaan vahvistaa tukemalla yritysten kasvua ja kansainvälistymistä sekä lisäämällä kaupungin houkuttelevuutta kansainvälisten yritysten silmissä.

Vantaalle lentokenttä ja siihen liittyvä logistiikka ovat sen elinvoiman moottori. Kansainväliset yhteydet, osaavan työvoiman saatavuus sekä laadukkaat asuinalueet tekevät Vantaasta houkuttelevan yritysympäristön niin kotimaisille kuin kansainvälisille yrityksille ja heidän työntekijöilleen. Kansainvälisiä osaajia saadaan houkuteltua vahvistamalla kaupungin muutovetovoimaa ja helpottamalla kansainvälisten opiskelijoiden työllistymistä opintojen jälkeen. Huomioimalla nykyisiä kansainvälisiä opiskelijoita nykyistä paremmin sekä pyrkimällä madaltamaan heidän työllistämiskynnystään on mahdollista saada uusia potentiaalisia osaajia yritysten ja muiden työnantajien voimavaraksi.

Helsinki-Vantaalla oli yli

20 milj.

lentomatkustajaa
vuonna 2018.

Koko perheen viihtyminen uudessa kulttuurissa ja kaupungissa on yksi merkittävimpiä syitä jäädä uuteen maahan tai lähteä sieltä. Tavoitteenamme on oltava tulijoiden tutustuttaminen vantaalaiseen arkeen, kulttuuriin ja yhteisöön. Asukkaiden ja yritysten viihtymisen parantamiseksi tarvitaan yhteistyötä oppilaitosten ja muiden sidosryhmien kanssa kaupunkiin muuttaville asukkaille, yrityksille, opiskelijoille ja maahanmuuttajille räätälöityjen palvelukokonaisuuksien kehittämiseksi. Tämä asiakaslähtöisyyttä lisäävä ote toteutuu siten, että tietoa saa mahdollisimman helposti, usealla kielellä ja yhdestä paikasta. Yhtä tärkeää kuin osaajan tarpeisiin vastaaminen on hänen läheistensä tarpeiden huomioiminen. Toimivat palvelut tarvitaan koko perheelle.

Ulkomailta saapuvien yritysten sekä niiden työntekijöiden ja heidän perheidensä sopeutumisen uuteen maahan ja toimintaympäristöön tulee sujua mahdollisimman kitkatta. Siksi ulkomailta saapuvien työntekijöiden lasten ja nuorten koulutusmahdollisuudet Vantaalla tulee varmistaa tarjoamalla perusopetusta, lukio-koulutusta ja ammatillista koulutusta englanninkielisenä. Tulevien vuosien tavoitteena on luoda englanninkielisen opetuksen polku esiopetuksesta aina toisen asteen koulutukseen asti.

Osaajien saatavuus on yksi yritysten kasvun ja kansainvälistymisen merkittävimmistä haasteista. Myös monet vantaalaiset yritykset kilpailevat parhaista osaajista muun maailman kanssa, minkä lisäksi monet start-up -yritykset muodostuvat kansainvälisistä tiimeistä. Vantaalla on ulkomaisia opiskelijoita, korkeakoulutettuja kansainvälisten osaajien perheenjäseniä sekä maahanmuuttajia, jotka eivät ole osaamistaan vastaavissa tehtävissä.

Monet eurooppalaiset kaupungit ovat mukana erilaisissa verkostoissa edistääkseen kansainvälisten osaajien saamista alueelleen. Myös Vantaa on mukana kansallisessa Talent boost -toimenpideohjelmassa, jossa kehitetään koordinoituja palvelukokonaisuuksia kansainvälisten osaajien houkutteluun sekä kiinnittämiseen. Tätä toimintaa tukemaan Vantaalle kehitetään aktiivisesti uusia palveluita ja toimintamalleja sekä kaupunkimarkkinointia.

Ulkomaalaistaustaisilla vantaalaisilla on paljon hyödyntämätöntä osaamista, kielitaitoa sekä kansainvälisiä verkostoja. Tästä syystä on tarpeellista kehittää koulutus- ja työllistämiskäytäntöjä ja parantaa maahanmuuttajataustaisten mahdollisuuksia työllistyä myös kaupungin palvelukseen. Vantaan kaupunki on mukana opetushallituksen rahoittamassa Osaaminen käyttöön -hankkeessa.

Kansainvälisesti houkuttelevaa ilmapiiriä voidaan luoda ja vahvistaa elävillä kaupunkikeskustoilla. Monipuoliset kaupunkikeskustat, joissa on paljon asukkaita ja työpaikkoja sekä julkisia ja

Tiesitkö, että...

Vuonna 2018
Helsinki-Vantaan
lentoaseman läpi kulki
200 000 tonnia rahtia.

Miljoonan uuden lento-
matkustajan arvioidaan
luovan 1 000 uutta työ-
paikkaa.

Lähde: Finavia

yksityisiä palveluita, ovat vetovoimaisia ja viihtyisiä. Asuntorakentaminen keskittyy etenkin Vantaan kaupunginosakeskuksiin. Vuonna 2017 niihin valmistui yhteensä 235 000 neliökilometriä asuinrakennuksia. Työpaikkojen ja palveluiden rakentaminen jäi määrältään puoleen asuntorakentamisesta.

Tällä hetkellä jalankulkuvirtojen ohjaus on vielä vähäistä, eivätkä yrittäjien ja rakennuttajien tarpeet aina kohtaa toivotusti. Kivijalkaliiketilojen määrän vähäisyys ja niiden pienuus ovat tällä hetkellä haaste Vantaan kaikilla keskusta-alueilla. Siksi kaupunkikeskustojen rakentamista ohjaamaan tarvitaan uudenlainen kivijalkatilojen organisointi ja hankejohtamisen toimintamalli, jossa kokonaisvastuu ja -resurssit on selkeästi kohdistettu.

Aviapolis on Vantaan ikkuna maailmalle ja lentoaseman kautta siltä kansainvälisille markkinoille. Suuret matkailijamäärät eivät ole toistaiseksi hyödyntäneet Vantaan palvelutarjontaa parhaalla mahdollisella tavalla. Tämän vuoksi Aviapoliksen elävöittämiseksi tulee löytää yhdessä yritysten kanssa uusia mahdollisuuksia tarjota palveluita niin tilapäisillä kuin pysyvilläkin konsepteilla. Tämän edellytyksenä on, että alueella liikkumista sujuvoitetaan sekä opasteita ja niiden näkyvyyttä parannetaan erilaisin innovatiivisin keinoin.

Kaupungillamme on kilpailukykyinen kontakti Aasian markkinoille erinomaisten lentoyhteyksien vuoksi sekä toimiva ystä-

110%
Vantaan työpaikka-
omavaraisuus
(1/2017).

vyskaupunkiyhteistyö kiinalaisen Jinanin kanssa. Keväällä 2019 avattavan suoran lentoreitin myötä meillä on entistä paremmat mahdollisuudet lisätä vantaalaisten yritysten tietoisuutta Jinanin ja Shandongin maakunnan kaupallisista mahdollisuuksista yhteistyössä Jinanin Vantaa-toimiston kanssa. Uusien osajien ja yritysten haku Vantaalle synkronoidaan kaupungin kaavoituksen kanssa ja parannetaan kaupungin sisäisten tulosalueiden yhteistyötä asiakaslähtöisen toimintatavan saavuttamiseksi.

Seutuyhtiö Helsinki Business Hubin investointien houkuttelu on kohdentunut uusiin asiakkaisiin ulkomailla. Järjestelmällistä toimintamallia Vantaalla jo sijaitsevien ulkomaisten yritysten investointien kasvattamiseksi ei ole vielä täysimittaisesti hyödynnetty. Vantaan kaupunki tiivistää yhteistyötään Helsinki Business Hubin kanssa tavoitteenaan rakentaa muun muassa Kööpenhaminassa toiminnassa oleva after-sales -malli, jossa kaupungissa jo olevia ulkomaisia yrityksiä hyödynnetään niiden investointien lisäämiseksi ja uusien ulkomaisten yritysten tavoittamiseksi.

159 M€

Vantaan investointitaso vuonna 2019.

Toimenpiteet

7. KAUPUNGIN KANSAINVÄLISTYMISTÄ TUETAAN		
Toimenpide Otetaan englantia Vantaan kaupungin kolmanneksi palvelukieleksi.	Vastuutaho ja kumppanit KAUPUNGINKANSLIA	Aikataulu 2021
8a. HELPOTETAAN KANSAINVÄLISTEN OPISKELIJOIDEN JA TYÖNTEKIJÖIDEN KOTOUTUMISTA VANTAALLE		
Toimenpide Rakennetaan Tervetuloa Vantaalle - paketit kaupunkiin muuttaville kansainvälisille opiskelijoille ja yrityksille työntekijöineen.	Vastuutaho ja kumppanit KAUPUNGINKANSLIA, toimialat, sidosryhmät ja ko. palveluja tarjoavat yritykset.	Aikataulu 2019
8b. VAHVISTETAAN PKS-YHTEISTYÖTÄ KANSAINVÄLISTEN OSAAJIEN HOUKUTTELUSSA		
Toimenpide Kehitetään kansainvälisten osajien houkuttelua, hyödyntämistä ja asettautumista tukevia palveluita yhdessä Helsingin, Espoon sekä valtionhallinnon toimijoiden kanssa (Talent boost).	Vastuutaho ja kumppanit ELINKEINOPALVELUT, kaupunginkanslia, työllisyyspalvelut.	Aikataulu 2019–2021
8c. LISÄTÄÄN LUKIO- JA AMMATILLISTA KOULUTUSTA ENGLANNIN KIELELLÄ		
Toimenpide Englanninkielistä kurssitarjontaa lisätään merkittävästi 2. asteella.	Vastuutaho ja kumppanit SIVISTYSTOIMI.	Aikataulu 2019–2021

8d. ULKOMAALAISTAUSTAISTEN POTENTIAALI PAREMMIN KÄYTTÖÖN		
Toimenpide Ulkomaalaistaustaisten osuus kaupungin työntekijöistä lisääntyy 50 %:lla valtuustokauden aikana.	Vastuutaho ja kumppanit HENKILÖSTÖKESKUS, työllisyyspalvelut	Aikataulu 2019–2021
9. VAHVISTAMME KAUPUNGIN KANSAINVÄLISTÄ NÄKYVYYTTÄ		
Toimenpide Rakennetaan kansainvälisten yritysten houkutteluun keskittyvä markkinoinnin toimenpideohjelma.	Vastuutaho ja kumppanit VIESTINTÄ, elinkeinopalvelut, maankäyttö, Jinan Vantaa -toimisto, Jinanin kaupunki, Helsinki Business Hub ja Business Finland.	Aikataulu Valmis 12/2019
10. KAUPUNKIKESKUSTOISTA VIIHTYISÄT JA ELINVOIMAISET		
Toimenpide Rakennetaan uusi hankejohtamisen malli paikallisia palveluita ja kivijalkatiloja tukevien, julkista taidetta hyödyntävien ja käveltävien keskustojen toteuttamiseksi.	Vastuutaho ja kumppanit MAANKÄYTTÖ	Aikataulu Selvitys valmis 2020
11. AVIAPOLIKSEN PALVELUT JA KOHTEET NÄKYVÄKSI		
Toimenpide Toteutetaan Aviapolikseen siirrettävä vierailijakeskus ja parannetaan alueen opastusta ja innovatiivista valaistusta.	Vastuutaho ja kumppanit MAANKÄYTTÖ, elinkeinopalvelut, kulttuuripalvelut ja hankintakeskus	Aikataulu 2019–2021
12. VAHVISTETAAN KAUPUNGIN ASEMAA KANSAINVÄLISISSÄ VERKOSTOISSA		
Toimenpide Vahvistetaan Vantaan asemaa kansainvälisten lentokenttäkaupunkien verkostoissa kohdennetuilla seminaari- ja messuesiintymisillä.	Vastuutaho ja kumppanit ELINKEINOPALVELUT, viestintä, maankäyttö, kaupunginkanslia, Business Finland ja Helsinki Business Hub.	Aikataulu 2019–2021
13. HYÖDYNNETÄÄN VANTAALLA JO OLEVIA ULKOMAIKSI YRITYKSIÄ INVESTOINTIEN LISÄÄMISEKSI		
Toimenpide Rakennetaan after sales -toimintamalli Vantaalla jo oleviin ulkomaisiin yrityksiin yhteistyössä Helsinki Business Hubin kanssa.	Vastuutaho ja kumppanit ELINKEINOPALVELUT, Helsinki Business Hub ja Business Finland	Aikataulu Malli valmis 12/2019

ENNAKOIVAA OSAAMISTA

Tulevaisuuden työelämän osaamisvaatimukset muuttuvat hyvin nopeasti ja tulevaisuuden osaajalta odotetaan halua ja kykyä jatkuvaan oppimiseen. Vantaalaisten osaamistason nostoon, yritysten koulutustarpeiden huomioimiseen ja niiden kautta kaupungin kilpailukyvyn kasvuun voidaan vaikuttaa monin eri tavoin. Näitä ovat niin koulutuspaikkojen uudelleen painottaminen, yritysten kanssa tehtävät yhteistyö- ja koulutustarvekartoitukset, edellisten perusteella räätälöidyt koulutuspaketit sekä korkeamman asteen koulutuspaikkojen ja opintotarjonnan lisääminen.

Sujuvan oppilaitosyhteistyön tavoitteena on varmistaa yrityksille tulevaisuuden osaajia ja valjastaa opiskelijoiden innovointikyky paremmin yritysten hyödynnettäväksi. Vantaalla toimii monia koulutuksen järjestäjiä, joiden tiiviillä verkostoyhteistyöllä voidaan vastata kasvaviin osaamistarpeisiin eri asteilla ja eri opintoaloilla: Vantaan ammattiopisto Varia, Kauppiaitten Kauppaoppilaitos Mercuria, Laurea-ammattikorkeakoulu, Metropolia Ammattikorkeakoulu, Careeria (ent. Edupoli) sekä Työtehoseura.

Vantaalla kokeillaan toimialakohtaisia yritysklustereita yritysten, oppilaitosten ja kaupungin välisen yhteistyön edistämiseksi. Yritysklustereilla vahvistetaan Vantaan jo entuudestaan vahvoja aloja, tuetaan näiden kilpailukykyä ja kansainvälistymistä sekä

”

**Osaamistason
nostamisessa
Vantaalla riittää
vielä töitä.”**

autetaan uusien, nousevien alojen kasvua. Vantaalle on tärkeää turvata kasvavassa kaupungissa tarvittava osaaminen. Erityisen tärkeää tämä on ilmailualalla, jossa ammatillisen toisen asteen oppilaitosten, ammattikorkeakoulujen, tiedeyliopistojen sekä lentokenttäalueen lupakirjakoulutusta tarjoavien organisaatioiden sekä yritysten yhteistyönä lähdetään rakentamaan Vantaalle lentoliikenteeseen ja tulevaisuuden liikkumiseen keskittyvää verkosto-oppilaitosta, Aviapolis-akatemiaa.

Aktiivisia työllistämistoimia

Yli 300 päivää työmarkkinatuella olleet sekä yli 12 kuukautta työttömänä olleet alle 30-vuotiaat ovat jatkossa Vantaalle keskeisiä kohderyhmiä. Heitä pyritään entistä järjestelmällisemmin työllistämään joko kumppanuusyrityksiin tai kolmannen sektorin palvelukseen. Tämä voidaan toteuttaa joko hankkimalla palvelu avoimilta markkinoilta tai perustamalla tarkoitusta varten kuntaomisteinen yhtiö.

Vantaalla keskitytään nuoriso-, maahanmuuttaja- ja pitkäaikaisytyöttömyyteen yhteistyössä työnantajien, oppilaitosten, työvoimaviranomaisten ja kaupungin kesken. Kynnys palkata maahanmuuttajia tai pitkäaikaistyöttömiä on edelleen korkea, vaikka useilla aloilla kärsitään samaan aikaan työvoimapulasta. Tämän vuoksi Vantaalla kartoitetaan mahdollisuudet työllistää työttömiä edelleen yrityksiin ja kolmannen sektorin palvelukseen.

Nuorison määrän odotetaan lähivuosina edelleen kasvavan pääkaupunkiseudulla. Työvoimatarpeeseen vastaaminen edellyttää toimivan nuorisokoulutuksen ohella panostusta niin maahanmuuttajien tehokkaaseen kotoutumiseen kuin monipuoliseen aikuiskoulutukseen. Maahanmuuttajien määrä jatkaa alueella kasvuaan, minkä rinnalla myös syrjäytyneiden sekä kouluttamattomien nuorten aikuisten määrän ennakoitaan lisääntyvän. Vantaan osaamis- ja koulutustason nostamistavoitteessa tulee siksi huomioida kaupungin suuri ulkomaalaistaustaisten määrä ja erityistarpeet.

Vaikka maahanmuuttajien työpanoksella on Vantaalla jo nyt suuri merkitys, on heidän työmarkkina-asemansa selkeästi kantaväestöstä heikompi. Yritysten kasvavaan työvoimapulaan voidaan vastata varsin hyvin parantamalla maahanmuuttaja-taustaisten työttömien työelämä- ja kielitaitoja. Kotoutumisvaiheessa olevien työelämäkontakteja lisätään aiempaa vahvemmin kotoutumisen alusta lähtien. Myös maahanmuuttajien aiemman osaamisen tunnistamista ja yksilöllistä palvelua kehitetään.

Yrittäjyys on kaupungin kasvun ja elinvoiman merkittävimpiä lähteitä. Yrittäjyyteen halutaan kannustaa entistä enemmän, ja siksi lapsille ja nuorille tehdään tutuksi yrittäjyys uravaihtoehtona peruskoulusta lähtien. Yrittäjyyskasvatusta toteutetaan suunnitellusti ja kokonaisvaltaisesti, jotta edellytykset onnistumiselle ovat tarjolla kaikille. Lisäksi Vantaa haluaa osaltaan edistää naisyrittäjyyden kehittymistä kaupungissa.

Kaupungin työllisyyttä edistävien tukien haku ja maksatukset uudistetaan sähköistämällä koko käsittelyprosessi. Hakumenetely tehdään nykyistä yksinkertaisemmaksi ja tukien markkinointi aiempaa näkyvämmäksi. Myös kesätyösetelin hakuprosessi uudistetaan asiakaslähtöisemmäksi ja kesätyösetelin kohderyhmää laajennetaan.

Vantaalla on yli

10 000

yritystä.

Toimenpiteet

14. TOTEUTETAAN VANTAALLE AVIAPOLIS-AKATEMIA		
Toimenpide Perustetaan Aviapolis-akatemia eli ilmailualan ja tulevaisuuden liikkumisen opetus- ja tutkimuskeskus.	Vastuutaho ja kumppanit ELINKEINOPALVELUT, sivistystoimi, maankäyttö, Finavia, Finnair Flight Academy, Metropolia, Laurea, Haaga-Helia, Varia	Aikataulu 2019–2021
15. OTETAAN KÄYTTÖÖN UUSI REKRYTOINTI- JA OSAAMISTUKI ALLE 30-VUOTIAILLE TYÖTTÖMILLE		
Toimenpide Osaamis- ja rekrytointitukea markkinoidaan kohderyhmille suunnatulla markkinointikampanjalla eri kanavissa ja nuorten palveluissa.	Vastuutaho ja kumppanit TYÖLLISYYSPALVELUT ja elinkeinopalvelut	Aikataulu 2019–2021
16. EDISTETÄÄN TYÖLLISTYMISTÄ HANKINTOJEN AVULLA		
Toimenpide Lisätään hankintojen sosiaalista vaikutusta kehittämällä markkinavuoropuhelua.	Vastuutaho ja kumppanit HANKINTAKESKUS, työllisyyspalvelut, elinkeinopalvelut sekä kaikki toimialat ja tulosalueet.	Aikataulu 2019–2021
17. SELVITETÄÄN NUORISO- JA PITKÄAIKAISTYÖTTÖMIEN UUDENLAISTA TYÖLLISTÄMISMALLIA		
Toimenpide Rakennetaan ja pilotoidaan uudenlainen toimintamalli.	Vastuutaho ja kumppanit TYÖLLISYYSPALVELUT, konsernipalvelut, yritykset sekä 3. sektorin toimijat.	Aikataulu Malli valmis 12/2019
18. PERUSTETAAN MAAHANMUUTTAJIEN OSAAMISKESKUS NOPEUTTAMAAN TYÖLLISTYMISTÄ		
Toimenpide Helpotetaan työllistymistä ja yrittämisen mahdollisuuksia Vantaalle muuton yhteydessä.	Vastuutaho ja kumppanit TYÖLLISYYSPALVELUT, nuoriso- ja aikuiskoulutus sekä maahanmuuttajapalvelut.	Aikataulu Malli valmis kevät 2019
19. TEHDÄÄN YRITTÄJYYS URAVALINTANA TUTUKSI KOULULAISILLE JA OPISKELIJOILLE		
Toimenpide Rakennetaan ja toteutetaan Vantaan yrittäjyyskasvatusmallia ja siihen kirjattuja toimenpiteitä esimerkiksi yritysyhteistyötä kehittämällä.	Vastuutaho ja kumppanit NUORISO- JA AIKUISKOULUTUS sekä elinkeinopalvelut.	Aikataulu Malli valmis kevät 2019
20. SÄHKÖISTETÄÄN VANTAAN TYÖLLISTÄMISTUKIPROSESSIT		
Toimenpide Siirytään monivaiheisesta paperisesta prosessista yhteen sähköiseen prosessiin.	Vastuutaho ja kumppanit TYÖLLISYYSPALVELUT, tietohallinto ja TE-toimisto.	Aikataulu Toiminnan aloitus 1/2020

TAPAHTUMIEN JA TARINOIDEN VANTAA

Laadukkaat, monipuoliset ja joustavasti mahdollisuuksia tarjoavat kulttuuripalvelut ovat tärkeä tekijä kaupungin kiinnostavuuden kasvattamisessa ja elinvoiman lisäämisessä. Ihmisten mielikuvat kaupungista muotoutuvat kokemuksen kautta ja vahvistavat näin kaupungin brändiä. Kulttuurin merkitys korostuu nykyisessä elämänmenossa, kun ihmiset kaipaavat aiempaa enemmän elämyksiä ja kokemuksia. Kilpailu vapaa-ajasta kiristyy hektisessä maailmassa, joten ilman selkeää identiteettiä ja uudistumiskykyä jäädään helposti muiden alueiden ja nähtävyyksien jalkoihin. Vantaalla on jo nyt paljon hienoa kulttuuria, mutta myös valtava määrä piileviä vahvuuksia, joilla voidaan erottautua sekä houkutella yleisöjä omien asukkaiden lisäksi myös lähikunnista, muualta Suomesta ja maailmalta. Näitä voimavaroja tulee hyödyntää täysimääräisesti.

Vantaa haluaa olla aidosti ihmisten näköinen, kansainvälinen ja omaleimainen kulttuurikaupunki. Luomme edellytyksiä tuottaa tapahtumia, joita ei voi kokea missään muualla kuin Vantaalla. Toivotamme tervetulleiksi erikoisemmatkin tapahtumaideat kääntäen rosoisen maineemme eduksi. Rohkeus, rentous, rön-syilevyys, murskaavuus, karkeakulttuuri; nämä sanat toimivat johtotähtinä.

Kulttuurikokemukset ja kaupunkimiljöön saavat aivan uudenlaista syvyyttä, kun ihmiset tiedostavat niihin liittyviä tarinoita ja historiaa. Vantaan menneisyys on osa Etelä-Suomen historiaa ulottuen aina viimeisen kivikauden aikaan. Vantaan alueen varhaisimmilla asutuslöydöillä on ikää yli 9 000 vuotta – siksikin Vantaan tarina menneisyydestä nykypäivään on mielenkiintoinen ja kiehtova. Tämä on arvokasta, sillä monikerroksinen kaupunkikuva tuottaa tutkitusti viihtyvyyttä ja hyvinvointia sekä vahvistaa yhteisöön kuulumisen tunnetta ja paikallisidentiteettiä. Lisäksi oman kaupungin juurien tunteminen auttaa uusia asukkaita kotoutumaan, kun arvostus kotiympäristöä kohtaan kasvaa. Vantaassa tiivistyy kaupungistumisen historia, ja se tuodaan vahvasti esiin kaupunginmuseon näyttelyiden ja alueellisen taiden avulla.

Julkiset kuvauspaikat ja niitä varten rakennetut taustaseinät sekä kaupunkitilassa olevat kirjainlogot tukevat kaupungin elävöittämistyötä maailmassa, jossa ihmiset jakavat otoksiaan verkossa. #vantaa-aihetunnisteella vahvistetaan kaupungin tunnettuutta verkkoympäristössä. Tähän kokonaisuuteen kuuluu myös lentoaseman tilojen nykyistä vahvempi hyödyntäminen Vantaa-brändin rakentamisessa.

Vantaa on Suomen monikulttuurisin kaupunki ja turistien valtavirta kulkee sen kautta lentokentän myötä. On tärkeää hyödyntää ainutlaatuinen asemamme kaupunkimme maineen kohottamisessa. Tarinallisuutta voidaan rakentaa esimerkiksi alueellisilla

hotspoteilla, infopylväillä, maastossa olevilla opaskylteillä, historiallisilla tapahtumilla sekä valmiilla reiteillä yhdistettynä toimiviin kävely-yhteyksiin. Alueellisena kokonaisuutena jokiranta Tikkurilasta Helsingin pitäjän kirkonkylään asti nostetaan Vantaan elämysten ja tapahtumien alueeksi. Se täydentää toiminnallisesti Tikkurilan jokirannan jo meneillään olevaa kaavallista ja maankäytöllistä kehittämistä. Kaupungin taidekokoelman digitoinnilla ja sen projisoinnilla julkisten tilojen seinille lisätään vaihtuvaa julkista taidetta eri asuinalueille.

Kansalaisaktiivisuuteen ja osallisuuteen kannustetaan toimimalla kaupunkina, jossa saa toteuttaa itseään ja jossa on tilaa hengittää – meillä on elämyksellisyyttä, kokemuksellisuutta, tasa-vertaisuutta, kulttuurien monimuotoisuutta, luonnonläheisyyttä, hyvää elämää, alueellisuutta ja mahdollisuuksia toimia. Myös tapahtumien järjestäjät hyötyvät, kun kaupungissa yleisesti kehitetään lupamenettelyjä. Yhdessä kumppaniensa kanssa kaupunki tavoittelee Vantaalle olosuhteita, jotka mahdollistavat maailmanluokan tapahtumien ja konserttien järjestämisen.

Vantaa on vahva liikuntakaupunki, joka tarjoaa liikkumisen mahdollisuuksia jokaiselle aina päiväkotikästä eläkepäiviin saakka. Vantaan kaikki peruskoulut ovat mukana Liikkuva koulu -ohjelmassa ja jokainen vantaalainen päiväkotikuuluu Liikkuva päiväkotiohjelman piiriin. Liikuntaharrastusten löytämistä helpottavat myös Vantaan Sporttikaverit, jotka auttavat lapsia kokeilemaan eri liikuntalajeja heidän omien kiinnostustensa mukaan. Kaupungin kansainvälisyys on puolestaan huomioitu Sporttia kaikille -hankkeena, joka edistää yhdenvertaisuutta ja maahanmuuttajien kotouttamista. Lisäksi Vantaan Urhea yläkou-

lu -malli pyrkii turvaamaan ammattimaisen harjoittelun ja opiskelujen yhteensovittamisen joustavalla tavalla.

Suuret ja hyvin markkinoidut urheilutapahtumat tuovat isäntäpaikkakunnalle kauaskantoista imagohyötyä, tunnettuutta sekä rahavirtoja. Liikunta- ja urheilutapahtumat ovat kiistaton ja merkittävä tekijä kaupungin elinvoiman ja vetovoiman parantamisessa. Ne luovat kaupunkiin elämänmakua, tuovat matkailijoita sekä aktivoivat ja osallistavat kaupunkilaisia. Kulttuuri- ja urheilutapahtumien tavoitteena on houkutella Vantaalle kävijöitä ympäri Suomea ja maailmaa sekä antaa vantaalaisille ylpeydenaihetta omasta kotikaupungistaan.

Vantaa hyödyntää kaupunkinäkyvyyden vahvistamisessa eri liikuntatapahtumia sekä kummiurheilijoita ja edustusjoukkueita. Vantaan kumppaniurheilija on nuori ja lupaava urheilija, joka tähtää lajissaan kansainväliseen menestykseen tai on jo saavuttanut sitä. Kaupunki tukee kumppaniurheilijoitaan taloudellisesti, ja vastineeksi urheilijat tuovat Vantaata esille kilpaillessaan ja esiintyessään maailmalla. Vuonna 2018 Vantaalla on 14 kumppaniurheilijaa eri lajeissa. Lisäksi edustusjoukkueiden säännöllisillä ottelutapahtumilla elävöitetään Vantaan urheiluelämää ja tuodaan Vantaata positiivisesti esille ympäri Suomea.

Toimenpiteet

21. KAUPUNGISTUMINEN VAHVASTI ESILLE VANTAAN KAUPUNGINMUSEON NÄYTTELYTOIMINNASSA		
Toimenpide Nostamme lähiöt ja kaupungistumisen painopistealueeksi Vantaan kaupunginmuseon toiminnassa ja aihetta esitellään vaihtuvissa erikoisnäyttelyissä.	Vastuutaho ja kumppanit KULTTUURIPALVELUT, Vantaan kaupunginmuseo ja kaupunkitutkijat.	Aikataulu Selvitys 6/2019. Aloittaminen 2020 lopussa.
22. TIKKURILAN JOKIRANTAA ELÄVÖITETÄÄN TAITEELLA JA KAUPUNKIKULTTUURILLA		
Toimenpide Kehitetään Tikkurilan jokivartta elävän taiteen ja kaupunkikulttuurin kehtona ja otetaan joki rantoineen paremmin virkistyskäyttöön.	Vastuutaho ja kumppanit KULTTUURIPALVELUT, viestintä, maankäyttö, elinkeinopalvelut sekä alueiden yritykset.	Aikataulu Selvitys ja markkinointi 2019

23. NOSTETAAN VANTAAN VANHAT JUURET PINTAAN		
Toimenpide Markkinoidaan kirkonkylää Vantaan Old Townina, hyödynnetään kartanoiden potentiaali kulttuuri- ja matkailukäytössä tehokkaammin sekä selvitetään ruokakeitaiden toteuttamista kaupunkiin.	Vastuutaho ja kumppanit KULTTUURIPALVELUT, viestintä, maankäyttö, elinkeinopalvelut sekä alueiden yritykset.	Aikataulu 2019
24. TOTEUTETAAN VANTAA-AIHEISIA KUVAUSPAIKKOJA ERI PUOLILLE KAUPUNKIA		
Toimenpide Rakennetaan julkisia kuvauspaikkoja kaupunkiympäristöön markkinoinnin tueksi.	Vastuutaho ja kumppanit KULTTUURIPALVELUT, viestintä ja maankäyttö.	Aikataulu 2019–2021
25. VAHVISTETAAN VANTAAN KIINNOSTAVUUTTA		
Toimenpide Selvitetään mahdollisuus hankkia Aviapoliksesta residenssejä Vantaalla työskenteleville kotimaisille ja ulkomaisille taiteilijoille sekä toimittajille.	Vastuutaho ja kumppanit MAANKÄYTTÖ, kulttuuripalvelut, elinkeinopalvelut ja viestintä.	Aikataulu 2019–2021
26. SELVITETÄÄN MAHDOLLISUUS TOTEUTAA VANTAALLE ELÄMYSKESKUS		
Toimenpide Selvitetään mahdollisuudet toteuttaa Vantaalle kokemuksellinen elämyskeskus ja/tai ruoka- ja tapahtumahalli.	Vastuutaho ja kumppanit MAANKÄYTTÖ, kulttuuripalvelut, elinkeinopalvelut ja viestintä.	Aikataulu 2019–2020
27. KAKSINKERTAISTETAAN SUURTEN TAPAHTUMIEN JA KOKOUSTEN MÄÄRÄ KAUPUNGISSA		
Toimenpide Laaditaan suunnitelma erilaisten tapahtumien hankkimiseksi ja tapahtumapaikkojen markkinointiin sekä edistetään suurten tapahtumien ja festivaalien määrän kasvua.	Vastuutaho ja kumppanit KULTTUURIPALVELUT, viestintä, liikuntapalvelut, elinkeinopalvelut ja maankäyttö.	Aikataulu 2019
28. VAHVISTETAAN MARKKINOINTIA LIIKUNTATAPAHTUMISSA JA -AREENOILLA		
Toimenpide Markkinoidaan Vantaalla järjestettäviä liikunta- ja urheilutapahtumia ja lisätään kaupunkinäkyvyyttä liikuntapaikoilla ja areenoilla.	Vastuutaho ja kumppanit LIIKUNTAPALVELUT ja viestintä.	Aikataulu 2019–2021
29. LAADITAAN SUUNNITELMA TAPAHTUMAPUISTON TOTEUTTAMISEKSI		
Selvitetään mahdollisuus perustaa monipuolinen tapahtuma-alue megaluokan festivaaleille ja suurille tapahtumille sekä kulttuuri-, liikunta- ja muuhun aktiivikäyttöön.	MAANKÄYTTÖ, kulttuuripalvelut, viestintä, liikuntapalvelut, elinkeinopalvelut, suuret yksityiset tapahtumajärjestäjät, turvallisuusalan yritykset ja Finavia.	Toimintasuunnitelma valmis 2019. Toteutus vaiheittain 2021 alkaen.

TOIMEENPANO, SEURANTA JA RAPORTOINTI

Elinvoima- ja vetovoimaohjelman toteutukseen on vuodelle 2019 varattu 385 000 euroa. Määrärahan kohdentamisesta elinvoima- ja vetovoimaohjelman hankkeille tehdään vuosittain käyttösuunnitelma, jonka kaupunginjohtaja vahvistaa.

Kaupungin johtoryhmä seuraa ohjelman toteutumista ja siitä raportoidaan kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle vuosittain. Seuranta ja raportointia koordinoi elinkeinojohtaja.

Ohjausryhmän kokoonpano

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen, puheenjohtaja

Elinkeinojohtaja José Valanta

Apulaiskaupunginjohtaja Jaakko Niinistö

Kaupunkisuunnittelujohtaja Tarja Laine

Tutkimuspäällikkö Henrik Lönnqvist

Kiinteistöjohtaja Antti Kari

Liikuntajohtaja Veli-Matti Kallistahti

Kulttuurijohtaja Annukka Larkio

Työllisyyspalveluiden johtaja Timo Saari

Nuoriso- ja aikuiskoulutuksen johtaja Marja Viljamaa

Viestintäjohtaja Päivi Rainio

Vantaan Yrittäjien toimitusjohtaja, Esa Mänttari

Kauppakamarin Vantaan toimiston johtaja Ari Tulensalo

Helsinki Business Hubin toimitusjohtaja Marja-Liisa Niinikoski

YritysVantaan toimitusjohtaja Marketta Korhonen

Projektiasiantuntija Ronny Rantamäki, sihteeri

